Pwyllgor :	**Y PWYLLGOR SAFONAU**
Dyddiad :	**14 Mehefin 2021**
Teitl :	**Honiadau yn erbyn aelodau**
Awdur :	**Uwch Gyfreithiwr (Corfforaethol)**
Pwrpas :	**Er gwybodaeth**

1. Cefndir

Pwrpas yr adroddiad hwn yw cyflwyno gwybodaeth i'r Pwyllgor am benderfyniadau'r Ombwdsmon ar gwynion ffurfiol yn erbyn aelodau.

2. Penderfyniadau

Derbyniwyd y penderfyniadau canlynol oddi wrth yr Ombwdsmon ers yr adroddiad diwethaf.

Cwyn	**Penderfyniad**
Cwyn Rhif 202100258 Cwyn gan gynghorydd tref fod cyd-gynghorydd, fel Cadeirydd Pwyllgor Personél y Cyngor, wedi methu â'i drin â pharch ac ystyriaeth mewn cysylltiad â chwyn a gyflwynwyd ganddo	Dim ymchwiliad. Dim tystiolaeth bod yr achwynydd wedi cael ei drin yn wahanol i unrhyw achwynydd arall. Roedd y penderfyniad i argymell symud yr achwynydd o un o bwyllgorau'r cyngor yn un yr oedd gan y Pwyllgor Personél hawl i'w gymryd. Dim tystiolaeth bod gan y cynghorydd fuddiant amhriodol, ariannol neu bersonol yng nghanlyniad y cyfarfodydd fel yr honnir.
Cwyn Rhif 202101077 Cwyn gan aelod o'r cyhoedd bod cynghorydd cymunedol wedi trydar ei gefnogaeth i safbwyntiau gwleidyddol eithafol.	Dim ymchwiliad. Dim tystiolaeth - roedd cynnwys y trydariad yn wahanol i'r honiad a wnaed yn ei erbyn.
Cwyn Rhif 202101165 Cwyn gan aelod o'r cyhoedd bod cynghorydd cymunedol wedi gwneud pedwar trydariad a oedd yn torri Polisi Cyfryngau Cymdeithasol y cyngor trwy wahaniaethu yn erbyn menywod, methu â	Dim ymchwiliad Gellid yn rhesymol dweud bod y trydariadau y cyfeirir atynt yn y gŵyn yn dod o fewn yr hyn a ystyrir fel sylwadau gwleidyddol. Ni pherswadiwyd yr Ombwdsmon fod y cynnwys mor wael fel y byddai'n gyfystyr â thorri'r Cod. Yn

dangos parch ac ystyriaeth a dwyn anfri ar y Cyngor.	ychwanegol at hyn, hyd yn oed pe bai toriad yn cael ei brofi, ni chafodd ei berswadio y byddai unrhyw gosb a allai gael ei gosod yn ymyrraeth gymesur â hawliau ECHR / HRA y Cynghorydd. Felly, ni fyddai ymchwiliad er budd y cyhoedd.

3. Dadansoddiad o'r Cwynion

Isod ceir dadansoddiad o natur y cwynion y cafwyd penderfyniad arnynt hyd yn hyn eleni (2021/22):

Aelod y gwnaed y gŵyn yn ei (h)erbyn	
Aelod o gyngor cymuned	3
Aelod o Gyngor Gwynedd	
Aelod o Gyngor Gwynedd a chyngor cymuned	
Natur yr achwynydd	
Cynghorydd	1
Aelod o'r cyhoedd	2
Swyddog	
Natur yr honiad	
Ymddygiad cyffredinol	3
Datgan Buddiant	
Ymddygiad cyffredinol a Datgan Buddiant	
Canlyniad	
Dim ymchwiliad	3
Ymchwiliad – dim tystiolaeth o dorri'r Cod Ymddygiad	
Ymchwiliad –dim camau pellach	
Ymchwiliad - cyfeirio at y Pwyllgor Safonau	
Ymchwiliad - cyfeirio at Banel Dyfarnu Cymru	

4. Achosion Agored

4.1 Mae'r sefyllfa o safbwynt achosion eraill fel a ganlyn:

- **Ombwdsmon yn ystyried os dylai ymchwilio** **5**
- **Ombwdsmon yn cynnal ymchwiliad** **4**
- **Wedi eu cyfeirio at y Pwyllgor Safonau** **1**

5. Cyfeiriad at y Pwyllgor Safonau

5.1 Mae'r Ombwdsmon wedi cwblhau ymchwiliad i honiad fod aelod wedi torri'r cod ymddygiad i aelodau a daeth i'r casgliad y dylid cyfeirio'r materion a oedd dan sylw yn yr ymchwiliad at y Swyddog Monitro i'w hystyried gan y Pwyllgor Safonau. Bydd yr adroddiad

yma yn cael ei gyflwyno i gyfarfod arbennig o’r Pwyllgor, sydd i’w drefnu, er mwyn penderfynu, yn unol â’r drefn statudol, os dylid symud ymlaen i gynnal gwrandawiad.

6. Argymhelliad

6.1 Gofynnir i’r Pwyllgor nodi’r wybodaeth